

Конспект Лекції 2 - Як розвивається залежність?

Доброго дня, дорогі друзі. Ми говоримо щодо залежності.

У попередній лекції ми говорили про те, що залежність – це не проблема виховання, поганого оточення чи генетична спадковість.

Основна причина нашої залежності – це наше поневолення гріхом. Ми народжуємося грішниками, схильними грішити, але гріх це не лише наша успадкована природа від Адама, а й наше добровільне бажання грішити. Отже, ми впадаємо в залежність, тому що ми горді, егоїстичні, себелюбні грішники, які відвернулися від Бога і замість того, щоб поклонятися Творцеві, ми стали поклонятися творінню. Поклоняючись творінню і намагаючись маніпулювати нашими ідолами, ми прагнемо знайти відповідь на наші потреби, задовольнити наше бажання зробити себе щасливими. Але замість того, щоб знайти щастя і радість у царстві ідолів, ми знаходимо себе поневоленими, заплутаними в сітках і підкореними цими ідолами.

Давайте подивимося, як залежність розвивається в житті людей.

Отже, залежність починається, як правило, з якоїсь недосвідченості, наївності або якогось просто безтурботного, легковажного, необдуманого або ще якогось вчинку, де людина вирішує для себе просто спробувати, просто подивитися один раз.

Я хотів би навести свідчення деяких колишніх залежних із книги Уелча, яка називається «Залежності. Банкет у могилі». Ось як пише один із залежних: «Я була в компанії. В одного з хлопців випадково виявилася із собою марихуана». Ану послухайте – випадково виявилася! Ось мій друг, як то тут, ну розумієте, також випадково, як то так от випадково, я ніколи її раніше не бачила, але мої друзі говорили, що курили і нічого страшного з ними не сталося. Тобто є випадково з собою наркотик, є друзі, які кажуть: «Та все нормально!». Друзі, яких ти знаєш, яким ти довіряєш і тому вирішила спробувати. І так починається, як правило, більшість залежностей з якогось такого наївного, недосвідченого, невинного бажання, боязкої спроби спробувати.

Інше свідчення. Я почав курити траву у дев'ятому класі. Я знав інших курців, але мене ніколи не запрошували до їхньої компанії. Першого разу я викурив цигарку вдома у свого друга. Я навіть не знав, що він курить марихуану, поки він не виніс коробку з травою і папір для скручування цигарок. Він скрутив цигарку і ми викурили її вдвох, мені сподобалося.

Нічого особливо не сталося, але я відчув себе набагато старшим, мудрішим і впевненішим. Як бачите, в цьому випадку, це розповідь дев'ятикласника-підлітка, який знав, що інші вже ось так «по-дорослому» в лапках, поводяться, можуть дозволити собі такі речі. І ось тут підліток, намагаючись бути старшим, виглядати дорослішим, робить такий крок.

Ось як пише Уелч про Джима: Джим не відразу став п'яницею. Все почалося з експерименту. Давайте подивимося, що ж уявляв експеримент Джима з

алкоголем.

«Ніколи не забуду того дня, коли я вперше спробував спиртне. Це було під час літніх канікул після першого курсу навчання в коледжі. Мені було 19, тобто я був ще неповнолітнім».

Річ у тім, що у Сполучених Штатах повноліття настає у віці 21 рік і за законом я не мав права вживати спиртне. Знову ж таки, та сама історія як і з попереднім випадком, коли людина, ще буди підлітком, намагається виглядати старшою і дорослішою.

Я працював в одній компанії і іноді обідав разом з жінкою з нашого офісу. Тепер я розумію, що вона зловживала алкоголем. Перед обідом вона завжди випивала кілька чарок мартіні. Одного разу, обідаючи з нею, я подумав - чому б і мені не спробувати?

«Мені сподобалося, як алкоголь подіяв на мене, - каже Джим, проте на той момент я міг контролювати себе і на цьому справа закінчилася. Під час навчання я випивав двічі-тричі на рік. Можливо, я випивав би частіше, якби навчався в іншому коледжі. Але там, де навчався я, вживати спиртне не вважалось популярним.

Купити спиртне було нелегко і до того ж, на той час я був обмежений у грошах. Але все ж таки, я пам'ятаю один випадок, коли ми з друзями пили чотири дні поспіль».

Як бачимо, ось у цьому випадку, це свого роду наївне, якесь дитяче, зовсім здавалося б невинне бажання щось спробувати. Ну інші пробують, можливо, і мені варто це спробувати?

І з ось цим, недосвідченим, наївним бажанням, якому ми потураємо, якщо підтримуємо його, ми ризикуємо потрапити до наступної категорії – а це дружба.

Дружба.

Дивіться, про що далі свідчить Джон. Він виріс у християнській сім'ї, де всі жили за суворими правилами. На певному етапі свого життя він зрозумів, що може займатися чим завгодно, якщо вдома поводитиметься добре. А у 12 років він став токсикоманом, потім почав курити марихуану, потім скуштував кокаїн і став зловживати алкоголем. До 14 років він вже не міг приховати свою залежність від наркотиків і жодні покарання не могли його зупинити. Коли йому було 16 років, його найкращий друг помер від передозування. Після цього Джон припинив вживати наркотики і не торкається них вже три роки. У цьому випадку, ось ця стадія дружби раптом була перервана трагедією, яка розігралася на очах у Джона.

Він побачив, як його найкращий друг помер. І ось його дружні стосунки з наркотиками обірвалися. На цій стадії Джон зрозумів, що він не був, як і його друг, захищений від передозування, тому якщо він, далі продовжуватиме вживати наркотики, то він ризикує тим, що одного разу може померти. І ось тут ця страшна дружба намалювала йому досить сумну картину. В цьому випадку Джон приймає здорове рішення, де вирішує припинити вживати наркотики. Чому? Тому що в цьому випадку він розуміє результат дружби з наркотиками. І ця протверезуюча ситуація привела його до правильного рішення. Але не всі

слідують цим шляхом і дружба може продовжуватися і вилитися в захоплення. Давайте подивимося. Це наступна стадія. Як вона відбувається.

Тут можна знову ж таки процитувати цитату з книги Уелча. «Чому вони так роблять?» - Запитує автор. Та тому, що їм це подобається!

Таким чином, ці люди задовольняють безліч інших своїх бажань. Людина почувається улюбленою, необхідною. Він відчуває хвилювання тому що ходить по лезу бритви, він відчуває невимовне захоплення від того, що володіє таємницею, поділяє її тільки з обраними. Причина, через яку людина вступає у позашлюбні відносини, не зводиться лише до фізичної привабливості партнера. Якщо ми говоримо вже про сексуальну залежність і про зраду, то тут малюється картина захоплення і це захоплення приносять не тільки фізичне задоволення але й деякі емоційні переживання.

Це вже набагато більше, ніж дружба. Якщо раніше можна було говорити про якісь дружні стосунки, хоча, чи можна взагалі говорити про дружбу з протилежною статтю? Якщо людина до цього намагалася говорити про такі дружні стосунки, то тепер це вже більше. Це вже захоплення. І це захоплення, яке приносить певні переживання. Ось таким чином ці люди задовольняють багато своїх інших бажань. Тобто як колись сказав блаженний Августин, що в серці людини є, у серці кожної людини є порожнеча, яку може заповнити тільки Бог.

Але що робить людина? Замість того, щоб звернутися до Бога, людина звертається до ідола і до всякого роду ідолів, і сподівається отримати задоволення своїх бажань, своїх внутрішніх потреб.

Хотів ще навести одне свідчення: "Після повернення з армії я майже не пив".

Пам'ятаєте Джима, якого ми згадували із його алкогольною залежністю?

"Головним чином, через те, що я не міг у будь-який момент дозволити собі випити, ну тобто, скажімо, обставини не сприяли. А потім у моєму житті сталося щось жахливе – я влаштувався на роботу, пов'язану з діловими поїздками".

Джим одружився після закінчення коледжу, незадовго до того, як пішов до армії. "Мені давали відрядження. Під час цих подорожей я знову почав пити. Незабаром я перестав вечеряти, бо всі вечори просиджував у барі. Коли ти п'яний, почуття голоду притуплюється. Я не думав про те, що зі мною щось не так. Я не був схожий на п'янчугу-алкоголіка, що опустився, тому не помічав своїх проблем. Пив я постійно та гадки не мав як потрапляв додому після вечірок, але мені було всього 29 років та я відчував себе на коні".

Цікаво те, що п'яниці, як пише Уелч, ховають спиртне, найчастіше, в туалетних бачках, але Джим вважав за краще ховати спиртне в підвалі. Ось як продовжує свою історію Джим: «На той час, коли народився наш первісток, я регулярно випивав перед вечерею одну чарку, не більше. Однак незабаром я почав наповнювати її до країв. Потім я взяв склянку трохи більшу. Нарешті я знайшов найбільшу склянку в будинку і ніколи не клав туди лід. Але це була лише 1 склянка.

Я також почав ховати пляшки, здебільшого у підвалі та нікому і на думку не могло прийти чому я проводжу так багато часу там».

Ви бачите як, скажімо, недосвідченість, коли одного разу Джим спробував спиртне, і дружба, що зав'язалася, переходить у захоплення. При цьому Джим

намагається порівнювати себе з іншими алкоголіками. Він каже - але я ж не п'янчюга, я ж не алкоголік, я випиваю лише одну склянку, всього лише одну склянку!

Але зауважте як це захоплення зростає! Ця склянка спочатку доповнюється до країв, потім потрібна склянка трохи більше, і ще більше, а потім найбільша склянка в будинку. Навіщо доводиться Джимові ховати свої захоплення? Якщо все правильно, чисто, ясно, просто – навіщо треба було опускатися у підвал і там наодинці, де тебе ніхто не бачить, пити? Це захоплення, яке вже стає чимось більшим, ніж просто дружба. Це вже є залежність.

Одного разу дружина Джима звернулася до нього з такими словами: «Любий, я знайшла пляшку шотландського віскі між книгами у твоєму офісі, я... - намагалася вона продовжити. І ось як реагує залежний: «Ах, ось як!? Ти нишпорити по всіх кутках як гестапівець? Шлюб будується на довірі, а ти підриваєш довіру між нами! Я поставив туди цю пляшку кілька місяців тому і навіть не пам'ятаю навіщо, але це не має значення! Повірити не можу, що через це ти так визвірилася на мене!

Чим пояснюється така реакція Джима? Це напад-звинувачення в адресу дружини, як мені здається, яка просто питає, що робить пляшка спиртного серед книг Джима. Але Джим, знаючи про свою реальну ситуацію, переходить у напад. Він намагається агресією захистити себе і таким чином, як бачите, його захоплення переходить вже на стадію кохання. Для нього спиртне це вже не просто дружба чи захоплення - це вже його кохання.

У чому ж проявляється це кохання, і давайте подивимося які інші свідчення ми знаходимо. На цьому етапі розвитку залежності, алкоголіки та наркомани, зазвичай, самі навмисно створюють проблеми у сім'ї. Вони можуть намагатись спровокувати сварку перед черговим вибухом. Хоча наркомани, наприклад, і не завжди добре обмірковують як це зробити, вони все ж таки прагнуть таким чином виправдати подальше вживання наркотиків. Наркоман, намагаючись обдурити себе, думає - вдома просто неможливо перебувати, дружина постійно чіпляється, якщо вона не зміниться, я більше не витримаю, мені нічого не залишається як тільки прийняти наркотик.

Як бачите, його любов до наркотиків вже диктує його поведінку, і в цьому випадку він вступає вже в агресивну поведінку, провокує сварку, конфлікт чи напружує ситуацію та створює напругу у сім'ї. Для чого? Для того щоб тільки виконати своє бажання.

Наркомани стверджують, що ніколи не продаватимуть наркотики, проте незабаром це стає звичайною справою. А підлітки наркомани, як правило, крадуть гроші чи коштовності у батьків. Одна жінка кожні вихідні продавала щось зі своїх прикрас, щоб гуляти на вечірці з друзями. Інша продавала своє тіло. Тепер брехня стає способом життя. Щоб приглушити голос сумління, залежні намагаються виправдати себе, вигадуючи всякі нісенітниці. Будь-яка проблема, як вони вважають, трапляється з вини іншого. Так, для них, залежних, усі винні. Вони вже на стадії кохання чи жертви, де віддають своєму ідолу, своєму поклонінню все. Тепер, коли вони закохалися у свого ідола, все їхнє життя, усі їхні бажання, вся їхня робота, усі їхні емоції – все присвячено цьому ідолу, все стає на службу цьому ідолу і якщо раптом щось входить у конфлікт із цим ідолом, людина готова і це принести на жертву.

І найжахливіше, напевно, полягає в тому, що, маючи пристрасть до будь-якої речовини або заняття, залежний втрачає здатність набувати мудрості. Замість того, щоб навчатися справлятися з життєвими труднощами, залежний очікує на допомогу від свого ідола. Укорінюючись у своїх поганих звичках, залежний втрачає вміння жити. Вони втрачають можливість зростати у мудрості. Тож не дивно, що залежні більше нагадують нерозумних дітей. У цьому випадку здається – ну як же? Адже це так зрозуміло, що твоя залежність приносить ніщо інше як смерть тобі самому, вона руйнує твої стосунки, твою роботу, твоє життя, твоє здоров'я?! Але чому залежний не розуміє цього? В цьому випадку він давно перебуває у рабстві своєї залежності й це рабство - це його свідомий вибір. Те, що робить ця людина, це те, що вона хоче робити. Це те, що власне, він робитиме і його ідол диктує йому це. І це вже, друзі, не що інше, як поклоніння ідолові. Коли фактично людина стає вже шанувальником ідола. У чому спостерігається це поклоніння?

Щодня Пол починав ранок з цигарки з марихуаною. Це було для нього, як чашка кави. Без неї він ставав нервозним і дратівливим. Завдяки їй він відчував себе спокійним і готовим пережити ще один день, хоч би якими складними були стосунки з дружиною і якою б негативною не була робота. Тут він вже перебуває на стадії поклоніння. У цьому випадку він вже не бачить себе без цього наркотику, без цього алкоголю, без чогось... І не має значення, що це його вбиває, що це руйнує його здоров'я, його сім'ю, його відносини, його життя... Але яке це має значення для нього? Він поклоняється. Він поклоняється своїй залежності й робить це, як ви вже знаєте з попередньої лекції, з двох причин. По-перше, через свою гріховну природу, тому що ми схильні до гріха. Але не лише це. Поклоніння чи потурання своїм гріховним бажанням – це його свідомий вибір. Це він робить, тому що хоче робити. Тому що сподівається і далі отримати задоволення, або що він хотів від свого ідола.

Отже, друзі, ви побачили, яким чином відбувається ось цей розвиток залежності. На наступній лекції ми подивимося, як же диявол спокушає нас. Тому що Писання каже, що кожен із нас спокушається своєю власною пожадливістю.

Давайте подивимося, як ми можемо перемогти спокусу і протистояти гріху. Але це буде в наступній лекції, а я вдячний вам за вашу увагу. Нехай Господь благословить вас!